

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jiřího Vyvadila a JUDr. Radana Malíka v právní věci stěžovatele **Y. A.,** zastoupeného Ladislavem Ejemem, advokátem se sídlem v České Lípě, Eliášova 998, za účasti **Ministerstva vnitra,** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 2. 4. 2004, č. j. 59 Az 16/2004 – 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokáta Ladislava Ejema se určuje částkou 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 2. 4. 2004, č. j. 59 Az 16/2004 – 26 byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 12. 1. 2004, č. j. OAM - 3/LE - L11 – 15 – BZ - 2004, jímž byla zamítnuta jeho žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že ministerstvo si vytvořilo všechny podmínky nutné k tomu,

aby mohlo o věci řádně rozhodnout, a závěry které přijalo, plně odpovídají všem zákonným hlediskům ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Stěžovatel z důvodů, které ministerstvo podrobně vysvětlilo, mohl o azyl požádat podstatně dříve než skutečně učinil. Krajský soud čerpal z údajů stěžovatele, že přijel do České republiky v listopadu 2002 a přitom prvý náznak směřující k podání žádosti učinil až dopisem ze dne 27. 8. 2003. Jak na to správně poukázalo ministerstvo, činil na území České republiky aktivity, ze kterých lze spolehlivě vyvodit, že se ve zdejším prostředí orientoval. Navíc, pokud by bylo pravdou, že je stěžovatel ohrožen na životě, pak by se nepochybně snažil tuto hrozbu co nejvíce eliminovat. Za zcela nelogické a navíc účelové označil krajský soud jeho tvrzení, že až v době doplnění žaloby si „vzpomněl“ na to, že tři z jeho sourozenců byli v Alžírsku zavražděni a že takový osud může čekat i jeho. Ministerstvo proto nepochybilo, když žádost stěžovatele o udělení azylu pokládá za žádost podanou jen proto, aby odvrátil hrozbu uložení trestu vyhoštění, který stěžovatel mohl reálně očekávat, bude-li uznán vinným pro úmyslný trestný čin, pro který byl v době podání žádosti stíhán.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž popřel, že žádost o udělení azylu podal s cílem vyhnout se hrozícímu trestu vyhoštění, a nelze mu vytýkat, že tuto nepodal již dříve, když tak učinil až z věznice dopisem ze dne 27. 8. 2003. Není ničím předepsáno, odkud má být žádost o udělení azylu podána, když stěžovatel má za to, že taktéž doba podání této žádosti mu nemůže být vyčítána k jeho neprospěchu. Skutečnost, že měl činit aktivity, z nichž lze spolehlivě dovodit, že se ve zdejším prostředí orientoval spolehlivě, mu nelze taktéž přičítat k tíži v souvislosti s podáním žádosti o azyl a jejím pozdějším doplněním o skutečnost, že má obavy ze smrti ve své vlasti vyplývající i z toho, že v Alžírsku byli zavražděni v letech 1991 a 1995 jeho dva bratři a v roce 1993 jeho sestra. Stěžovatel navrhl, aby tato skutečnost byla ověřena na alžírské ambasádě v Praze. Takový osud může čekat v Alžírsku i jeho, neboť na internetových stránkách byl v období od 19. 3. 1995 do 20. 3. 1997 označen za teroristu, ačkoliv toto není pravdou, a je hledán alžírskou policií. Proto navrhl provedení důkazu dotazem u alžírské ambasády v Praze, zda je hledán alžírským státem a jeho policií, a pokud ano, z jakého důvodu, a dále zda od 9. 12. 1994 do 19. 3. 1996 byl v policejní cele v Alžíru pro údajné podezření z terorismu, a zda poté byl ihned dodán do vazby v Alžíru do vazební věznice, kde měl být až do 21. 3. 1997, a zda bylo poté alžírským soudem rozhodnuto o jeho propuštění na svobodu, což tímto stěžovatel uvádí a tvrdí. Je proto přesvědčen, že jsou dány důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a pokud by dány nebyly, bylo by mu možno udělit azyl podle § 14 citovaného zákona z humanitárních důvodů, když neexistují důvody vylučující udělení azylu podle § 15 zákona o azylu, a že důvody pro zamítnutí jeho žádosti o azyl nejsou dány. Proto se domáhal zrušení napadeného rozsudku.

V průběhu řízení o kasační stížnosti předložil stěžovatel úředně ověřené rozhodnutí ze dne 25. 1. 2000, č. j. 233249, jímž byl odvolacím soudem státu Alžír osvobozen od podezření z terorismu a navrhl, aby toto rozhodnutí bylo přeloženo do českého jazyka.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti popřelo její oprávněnost, neboť jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy a odkázalo na obsah správního spisu, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněné ve správním řízení. Dále zdůraznilo, že v případě stěžovatele bylo shledáno, že o azyl požádal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve. Tím bylo

naplněno ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a jeho žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Skutečnost, že mu nic nebránilo v tom, aby podal žádost o azyl již dříve, potvrdil i stěžovatel ve své kasační stížnosti. U stěžovatele nebyla zjištěna ani existence zvláštního zřetele hodného důvodu udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Návrh stěžovatele, aby byl učiněn dotaz na jeho případ na alžírské velvyslanectví, považuje ministerstvo za neslučitelný se smyslem azylové procedury, neboť právě Alžírsko je zemí, do které se stěžovatel nehodlá vrátit, a proto podal žádost o azyl na území České republiky. Z výše uvedených důvodů navrhlo zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Zákon o azylu vedle pozitivního vymezení předpokladů pro udělení azylu v § 12 stanoví také vylučující důvody, při jejichž naplnění nelze žadateli azyl udělit. Tyto důvody jsou taxativně stanoveny v § 15 a 16 zákona o azylu. Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve.

V daném případě stěžovatel opustil zemi původu v roce 2002, přičemž stěžovatel uvedl, že to bylo kvůli výhružkám ze strany teroristů, kteří po něm požadovali peníze s tím, že pokud peníze nedá, tak jej zabijí. Na úřady v Alžírsku se s žádostí o pomoc neobrátil a raději uprchl ze země. Dále uvedl, že se lodí dostal do Španělska, dále pokračoval autostopem do Francie, autobusem do Itálie, autostopem do Rakouska a státní hranice České republiky překročil nelegálně v listopadu 2002 pěšky přes neznámý hraniční přechod. Dne 6. 2. 2003 byl zadržen policií a následně byl umístněn do vazby. O azyl požádal v srpnu 2003 poté, co byl dne 6. 2. 2003 vzat do vazby. Rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 17. 7. 2003, č. j. 1T 89/2003 byl odsouzen za trestný či vydírání podle § 235 trestního zákona k trestu odnětí svobody na dva roky nepodmíněně a k trestu vyhoštění z území České republiky na dobu pěti let.

Zákon o azylu sice nestanoví povinnost požádat o azyl ihned po vstupu na území České republiky, ovšem vzhledem k tomu, že institut azylu slouží k ochraně před pronásledováním v zemi původu, je nanejvýš logické podání takové žádosti bezprostředně poté, kdy se osobě pronásledované či osobě důvodně se pronásledování obávající podaří vstoupit na území země, která je schopna mu poskytnout nezbytnou ochranu. Důvody, které stěžovatel považuje za azylově významné, existovaly již při jeho vstupu na území České republiky v listopadu 2002. Stěžovatel měl reálnou možnost požádat o azyl v České republice podstatně dříve než tak učinil, přičemž mu v tom nebránily žádné objektivní okolnosti. Stěžovatel však žádost podal po téměř roce nelegálního pobytu na území České republiky poté, kdy byl vzat do vazby a bylo proti němu vedeno trestní řízení. Proto jsou splněny podmínky ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu pro zamítnutí žádosti o azyl, jak také v souladu se zákonem dovodil krajský soud.

Pokud stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že jsou dány důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12, resp. § 14 zákona o azylu, jedná se ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. o námitku nepřípustnou, kterou neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl, neboť

v žalobě pouze namítal nesprávné posouzení věci a v doplnění žaloby vyjádřil obavu z usmrcení, když v Alžíru byla vyvražděna skoro celá jeho rodina.

Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. ledna 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu